

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

Кафедра хірургії №2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

з науково-педагогічної роботи

доцент Ірина СОЛОНИНКО

_____ 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВБ 2.11 «Практика з симуляційної медицини» (VI курс)**

**підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 228 «Педіатрія»
Факультет медичний №2**

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри хірургії №2
Протокол №27
від "12" квітня 2023 р.
Завідувач кафедри хірургії №2
проф. _____ Ігор КОБЗА

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри хірургії №1
Протокол №15
від "12" квітня 2023 р.
Завідувач кафедри хірургії №1
проф. _____ Олексій Лукавецький

ЗАТВЕРДЖЕНО

профільною методичною
комісією з хірургічних дисциплін
Протокол №20
від "27" квітня 2023 р.
Голова профільної методичної комісії
проф. _____ Віктор АНДРЮЩЕНКО

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: проф. Кобза І.І., проф. Орел Ю.Г., проф. Мазур Ю.І., доц. Коваль А.І., доц. Савченко А.А., доц. Трутяк Р.І.

РЕЦЕНЗЕНТИ: проф. Трутяк І.Р., доц. Щур О.В.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Практика з симуляційної медицини”

відповідно до Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня*
галузь знань 22 «Охорона здоров'я»,
спеціальність 228 «Педіатрія» освітньої програми *магістра медицини*

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна “Практика з симуляційної медицини” надає можливість студентам медичного факультету на 6-му році навчання опанувати знання, вміння та практичні навички, які надають можливість фахівцеві швидко та правильно зорієнтуватися в ситуаціях при наявності у пацієнтів хірургічної патології. Засвоєння дисципліни спирається на знання, здобуті студентами в процесі вивчення інших базових предметів. При опануванні дисципліни раціональним є впровадження в навчальний процес сучасних світових напрацювань та стандартів з основних питань хірургії з широким використанням засобів комплексного практично-орієнтованого навчання.

Робоча програма з навчальної дисципліни “Практика з симуляційної медицини” складена для галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 222 “Медицина” у відповідності з освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) і освітньо-професійними програмами (ОПП) підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Програма опрацьована у відповідності з наступними нормативними документами:

- освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) і освітньо- професійними програмами (ОПП) підготовки фахівців, затвердженими наказом МОН України від 16.04.2003 № 239 “Про затвердження складових галузевих стандартів вищої освіти з напрямку підготовки 1101 “Медицина”;
- рекомендаціями щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін, затвердженими наказом МОЗ України від 24.03 2004 за № 152 “Про затвердження рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін” зі змінами та доповненнями, внесеними наказом МОЗ України від 12.10.2004 за № 492 “Про внесення змін та доповнень до рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін”;
- Наказ Ректора Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького “Про введення в дію навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 222 Медицина”, № 881-з від 15.03.2022 року.

Опис навчального плану з дисципліни “Практика з симуляційної медицини” для студентів 6 курсу медичного факультету № 2 зі спеціальності “Педіатрія”

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			СРС	Рік навчання	Вид контролю
	Всього	Аудиторних				
		Лекцій	Практичних занять			
Практика з симуляційної медицини	60 год. 2,0 кредити	-	35	25	6	Диференційований залік

Примітка: 1 кредит ECTS – 30 годин.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні прояви хірургічних захворювань, діагностика, диференційна діагностика та основні принципи лікування пацієнтів з хірургічною патологією, опрацювання алгоритму надання невідкладної допомоги, сортування та евакуації потерпілих при надзвичайних ситуаціях.

Міждисциплінарні зв'язки: анатомія людини, топографічна анатомія, оперативна хірургія, загальна хірургія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія, біохімія, фармакологія, анестезіологія і реаніматологія.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Практика з симуляційної медицини” є засвоєння теоретичних та практичних знань з типових та атипових клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації пацієнтів із хірургічною патологією.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є оволодіння знаннями, вміннями та навичками для забезпечення адаптації студентів до хворих хірургічного профілю; вміння встановлювати діагноз, обирати відповідні лікувально-діагностичні маніпуляції, надавати допомогу хворим з хірургічною патологією.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни.

Мета вивчення хірургії – засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, типових та атипових клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації хірургічної патології органів грудної порожнини, судинної й ендокринної систем у межах, які відповідають підготовці лікаря загального профілю з урахуванням особливості його спеціальності.

Кінцеві цілі дисципліни:

ПП.115 4к Визначати найбільш поширені клінічні симптоми і синдроми в клініці хірургічних хвороб.

ПП.116 4к Визначати основні етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених хірургічних захворювань.

ПП.160 4к Демонструвати вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції.

ПП.171 4к Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у хірургії.

ПП.193 4к Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах у клініці хірургічних хвороб.

ПП.200 4к Здійснювати прогноз життя та працездатності при найбільш поширених хірургічних захворюваннях.

ПП.211 4к Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених хірургічних захворювань.

ПП.245 4к Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених хірургічних захворювань.

ПП.261 4к Тракувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених хірургічних захворювань.

ПП.024 5к Визначати тактику ведення (принципи оперативних втручань та консервативного лікування, реабілітаційні заходи) при найбільш поширених хірургічних захворюваннях та їх ускладненнях.

ПП.027 5к Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених хірургічних захворювань.

ПП.029 5к Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у хірургії.

ПП.034 5к Надавати невідкладну медичну допомогу при найбільш поширених хірургічних захворюваннях.

ПП.035 5к Планувати обстеження хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених хірургічних захворюваннях та їх ускладненнях.

ПП.036 5к Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз при найбільш поширених хірургічних захворювань.

ПП.038 5к Проводити первинну і вторинну профілактику найбільш поширених хірургічних захворювань.

ПП.050 6к Визначати план консервативного та оперативного лікування хірургічних захворювань в залежності від патогенетичних факторів та важкості стану хворого.

ПП.057 6к Демонструвати вміння ведення медичної документації в клініці хірургічних хвороб.

ПП.065 6к Діагностувати ускладнені та атипіві форми найбільш поширених хірургічних захворювань.

ПП.069 6к Надавати медичну допомогу при невідкладних станах в клініці хірургічних хвороб та виконувати невідкладні хірургічні маніпуляції та операції.

ПП.074 6к Планувати схему обстеження конкретного хворого в залежності від особливостей клінічного перебігу захворювання.

ПП.080 6к Проводити диференційну діагностику найбільш поширених хірургічних захворювань в екстреній та плановій хірургії.

3. Програма навчальної дисципліни „Хірургія” для студентів V курсу медичного факультету №2.

Розділ 3 „Торакальна, серцева, ендокринна хірургія”

Конкретні цілі розділу:

- засвоїти анатоμο-фізіологічні особливості органів грудної порожнини, серцево-судинної та ендокринної системи;
- трактувати етіологію, патогенез та класифікацію, клінічну картину захворювань органів грудної порожнини, серцево-судинної та ендокринної системи;
- визначати методи діагностики, алгоритми консервативного та хірургічного лікування захворювань легенів, серцево-судинної системи ендокринних органів;
- визначати принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з патологією органів грудної порожнини, серцево-судинної та ендокринної системи;
- засвоїти фактори ризику виникнення ускладнень у хворих з патологією органів грудної порожнини, серцево-судинної та ендокринної системи;
- інтерпретувати результати лабораторного, функціонального, рентгенологічного та інструментального дослідження хворих з патологією з патологією органів грудної порожнини, серцево-судинної та ендокринної системи;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та

принципами фахової субординації у хірургії під час курації хворих з патологією органів грудної порожнини, серцево-судинної та ендокринної системи;

- здійснювати прогноз життя та працездатності при хірургічних захворюваннях органів грудної порожнини, серцево-судинної та ендокринної системи;
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики хірургічних захворювань органів грудної порожнини, серцево-судинної та ендокринної системи;
- демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці кардіоторакальної, судинної і ендокринної хірургії;
- надавати невідкладну медичну допомогу при ургентних хірургічних захворюваннях органів грудної порожнини, серцево-судинної та ендокринної системи.

Тема 15

Хірургічна патологія дихальної системи.

Травматичні пошкодження органів грудної клітки. Тупа травма грудної клітки. Класифікація. Ранні та пізні ускладнення тупої травми грудної клітки. Клінічні синдроми. Діагностична програма. Методи діагностики. Диференціальна діагностика. Перша лікарська допомога і тактика лікування. Проникаючі пошкодження органів грудної клітки. Класифікація. Клініко-рентгенологічна характеристика органних уражень. Діагностична програма і лікувальна тактика.

Гнійні захворювання легенів і плеври. Гострі та хронічні гнійно-запальні захворювання легенів (гострий абсцес і гангрена легені, хронічний абсцес легені, бронхоектатична хвороба, нагноєні кісти). Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікувальна тактика. Методи хірургічного лікування. Гостра і хронічна емпієма плеври, класифікація. Клініка, діагностика. Лікувальна тактика. Методи хірургічного лікування. Піопневмоторакс. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Методи консервативного та хірургічного лікування.

Тема 16

Хірургічна патологія серця.

Ішемічна хвороба серця. Класифікація. Клініка. Діагностика. Покази до коронарографії. Покази до хірургічного лікування. Методи оперативних втручань. Сучасні методи діагностики та малоінвазивного лікування захворювань серця. Трансплантація серця.

Ускладнення інфаркту міокарда: гостра мітральна недостатність, постінфарктний дефект міжшлуночкової перегородки, аневризма серця, порушення серцевого ритму. Покази до хірургічного лікування. Методи оперативних втручань.

Набуті вади серця. Етіологія. Класифікація набутих вад серця. Клініка і діагностика мітральних, аортальних і трикуспідальних вад серця. Диференціальна діагностика. Покази до хірургічного лікування. Методи оперативних втручань.

Вроджені вади серця. Класифікація вроджених вад серця. Клініка і діагностика відкритої артеріальної протоки, дефектів міжпередсердної і міжшлуночкової перегородок, тетради Фалло, коарктації аорти, стенозу легеневої артерії, транспозиції магістральних судин. Диференціальна діагностика. Покази до хірургічного лікування. Методи оперативних втручань. Кардіоторакальна трансплантація.

Тема 17

Хірургічна патологія середостіння.

Захворювання середостіння. Пухлини і кісти середостіння. Класифікація. Клінічні симптоми і синдроми. Методи діагностики. Диференціальна діагностика. Лікувальна тактика. Принципи хірургічного лікування.

Гострий медіастиніт. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика, лікування. Захворювання перикарду. Ексудативний і констриктивний перикардит. Клінічні симптоми. Діагностична програма і лікувальна тактика.

Захворювання і травматичні пошкодження стравоходу: ахалазія, дивертикули, доброякісні пухлини та кісти, сторонні тіла, опікова і механічна травма стравоходу, рубцеві звуження стравоходу. Гастроєзофагеальна рефлюксна хвороба і стравохід Баррета. Грижі стравохідного отвору діафрагми. Клініка, діагностика, лікування.

Тема 18

Хірургічна патологія ендокринних органів та молочної залози.

Захворювання щитовидної залози. Еутиреїдний і токсичний зоб. Класифікація. Клініка, діагностика. Спеціальні методи дослідження. Диференційна діагностика. Хірургічне лікування. Рак щитоподібної залози. Класифікація, клініка, діагностика, методи лікування. Тиреоїдити. Класифікація. Клінічний перебіг. Діагностика. Методи лікування. Показання до хірургічного лікування. Гіперпаратиреоз: класифікація, клініка, діагностика, лікування. Захворювання молочної залози (дистормональні, пухлинні). Класифікація. Мастит. Діагностика і лікування.

Розділ 4 „Судинна хірургія з військовою хірургією”

Конкретні цілі модуля:

- засвоїти анатомо-фізіологічні особливості судинної системи;
- трактувати етіологію, патогенез та класифікацію, клінічну картину захворювань судинної системи;
- визначати методи діагностики, алгоритми консервативного та хірургічного лікування захворювань судинної системи;
- визначати принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з патологією судинної системи;
- ідентифікувати фактори ризику виникнення ускладнень при хірургічних захворюваннях судинної системи;
- інтерпретувати результати лабораторного та інструментального дослідження при хірургічних захворюваннях судинної системи;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці судинної хірургії;
- здійснювати прогноз життя та працездатності при хірургічних захворюваннях судинної системи;
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених хірургічних захворювань судинної системи;
- демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці судинної хірургії;
- надавати невідкладну медичну допомогу при ургентних станах при хірургічних захворюваннях судинної системи.

Тема 19

Хірургічна патологія артеріальної системи.

Хронічна ішемія нижніх кінцівок. Облітеруючий атеросклероз та ендартеріїт. Класифікація хронічної ішемії. Сучасна інструментальна діагностична об'єктивізація патології судин. Методи комплексного лікування.

Артеріальні тромбози і емболії. Класифікація гострої ішемії кінцівок. Клінічні стадії перебігу. Діагностична програма. Диференціальна діагностика. Лікувальна тактика. Методи хірургічного лікування.

Хронічна ішемія мозку. Анатомо-фізіологічні особливості. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика. Медикаментозне, хірургічне та ендovasкулярне лікування. Покази та протипокази. Ускладнення та прогноз.

Атеросклероз ниркових артерій та вісцеральних гілок черевної аорти. Вазоренальна гіпертензія. Діагностика та диференційна діагностика. Методи лікування. Абдомінальний ішемічний синдром. Варіанти клінічного перебігу. Ускладнення. Діагностика та диференційна діагностика. Методи лікування.

Аневризми аорти. Визначення, причини виникнення. Класифікація, клініка, діагностична програма та лікування.

Тема 20

Хірургічна патологія венозної та лімфатичної систем

Хронічна венозна недостатність. Варикозне розширення вен нижніх кінцівок. Класифікація. Діагностика та диференційна діагностика. Ускладнення. Методи консервативного і хірургічного лікування.

Тромбози магістральних вен. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Методи консервативного і хірургічного лікування. Післятромбофлебітний синдром. Класифікація. Перебіг та ускладнення. Діагностика. Консервативні та хірургічні методи лікування.

Тромбоемболія легеневої артерії. Причини виникнення і фактори ризику Класифікація. Клініка різних форм перебігу. Діагностична програма. Алгоритм лікувальної тактики. Антикоагулянтна і тромболітична терапія. Хірургічне лікування. Засоби профілактики.

Лімфедема кінцівок. Форми захворювання. Клініка. Діагностика. Варіанти клінічного перебігу. Консервативне і хірургічне лікування.

Тема 21

Травма магістральних судин. Вогнепальні поранення. Термічні пошкодження.

Травма магістральних судин. Класифікація. Клініка, діагностика. Невідкладна допомога на дошпитальному етапі. Лікувальна тактика.

Кровотеча і крововтрата. Класифікація кровотеч залежно від джерела кровотечі, часу її виникнення і ступеня крововтрати. Клінічна картина кровотечі та гострої крововтрати. Способи визначення величини крововтрати у польових умовах та при надзвичайних станах. Показання для переливання крові на війні. Контроль за придатністю крові для переливання. Техніка переливання крові. Різновидність трансфузійних розчинів і показання до їх застосування. Можливі ускладнення при переливанні крові. Їх профілактика і лікування.

Засоби тимчасової, кінцевої зупинки кровотечі. Показання для переливання крові і кровозамінників. Методика розрахунку потреби крові та кровозамінників у польових умовах та при надзвичайних станах.

Сучасні види зброї. Можлива структура санітарних втрат. Пошкоджувальні фактори тканин людини при вогнепальному пораненні. Особливості структурних і функціональних змін тканин залежно від виду зброї. Ураження мінно-вибуховими пристроями, бомбами об'ємного вибуху. Медична допомога пораненим, профілактика ранової інфекції. Первинна хірургічна обробка ран, їх особливості і відмінності від вогнепальних поранень. Особливості і відмінності первинної хірургічної обробки при великих механічних пошкодженнях. Види первинної хірургічної обробки за обсягом і терміном їх виконання. Показання, відсутність показань і протипоказання для первинної хірургічної обробки ран. Способи зашивання ран. Помилки при виконанні первинної хірургічної обробки ран. Сучасні погляди на ранову хворобу, періоди.

Місцеві і загальні патологічні прояви термічних опіків. Класифікація опіків за глибиною пошкодження. Ступені опіків. Визначення загальної площі опіків і площі глибокого пошкодження. Періоди опікової хвороби. Опіковий шок. Гостра токсемія. Опікова септикотоксемія. Видужання. Ураження світловим випромінюванням ядерного вибуху,

запалювальними сумішами. Медична допомога на полі бою (в осередках масових санітарних втрат). Медичне сортування, обсяг і зміст медичної допомоги в умовах бойових і екстремальних ситуацій мирного часу.

4. Структура навчальної дисципліни „Хірургія” для студентів V-ого курсу медичного факультету №2 за спеціальністю 7.12010001 «Лікувальна справа» та спеціальністю 7.12010002 «Педіатрія», кваліфікація – лікар.

Теми	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивідуальна робота
Розділ 3 «Торакальна, серцева, ендокринна хірургія»				
Тема 15 Хірургічна патологія дихальної системи.	–	8	4	Написання історії хвороби
Тема 16 Хірургічна патологія серця.	1	12	8	
Тема 17 Хірургічна патологія середостіння.	–	4	8	
Тема 18 Хірургічна патологія ендокринних органів і молочної залози.	–	4	18	
Разом за змістовим розділом 3	1	28	38	6
Розділ 4 „Судинна хірургія з військовою хірургією”				
Тема 19 Хірургічна патологія артеріальної системи.	7	20	12	Написання історії хвороби
Тема 20 Хірургічна патологія венозної та лімфатичної систем.	2	12	6	
Тема 21 Травма магістральних судин.	2	2	8	
Разом за змістовим розділом 4	11	34	26	6
Разом	12	62	64	12

5. Тематичний план лекцій розділу „Торакальна, серцево-судинна, ендокринна хірургія з військовою хірургією”.

№	ТЕМА	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН
1	Ішемічна хвороба мозку. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Методи обстеження. Тактика хірургічного лікування. Травма судин шії.	2
2	Оклюдійні захворювання магістральних артерій. Клініка, діагностика. Диференційна діагностика. Тактика хірургічного лікування. Ішемічна хвороба серця. Методи хірургічного лікування. Травма серця.	2
3	Тромбози і емболії магістральних артерій. Клініка, діагностика. Диференційна діагностика. Хірургічне лікування.	2
4	Аневризми аорти. Класифікація, клініка, діагностика і лікування. Пошкодження аорти.	2
5	Хронічна венозна недостатність. Тромбофлебіти. Класифікація. Клінічні прояви. Методи діагностики. Вибір обсягу хірургічного лікування. Тромбози магістральних вен. Венозний тромбоемболізм. Клініка. Діагностика. Ілеофеморальний тромбоз. Методи консервативного та хірургічного лікування. Травма магістральних вен.	2

6	Травма магістральних судин. Перша медична допомога в екстремальних умовах.	2
Всього лекційних годин		12

6. Тематичний план практичних занять розділу „Торакальна, серцево-судинна, ендокринна хірургія з військовою хірургією”.

№ п/п	Тема практичного заняття	Академічні години
Розділ 3 «Торакальна, серцева й ендокринна хірургія»		
1	Травми грудної клітки. Класифікація. Ранні та пізні ускладнення. Кровотеча і крововтрата. Діагностична програма. Диференціальна діагностика. Медична допомога в польових умовах і екстремальних ситуаціях. Тактика лікування.	4
2	Гнійні захворювання легенів і плеври. Абсцес і гангрена легені, бронхоектатична хвороба. Гостра і хронічна емпієма плеври, піопневмоторакс. Класифікація. Особливості клінічного перебігу. Диференційна діагностика. Методи консервативного і хірургічного лікування.	4
3	Ішемічна хвороба серця. Класифікація. Клініка. Діагностика. Покази до коронарографії. Покази до хірургічного лікування. Методи оперативних втручань. Сучасні методи діагностики та малоінвазивного лікування захворювань серця. Трансплантація серця.	4
4	Ускладнення гострого інфаркту міокарда. Порушення серцевого ритму. Покази до хірургічного лікування. Методи оперативних втручань.	4
5	Вроджені вади серця. Класифікація. Клініка, діагностика. Диференціальна діагностика. Покази до хірургічного лікування та методи оперативних втручань. Кардіоторакальна трансплантація. Набуті вади серця. Класифікація. Клініка, діагностика. Диференціальна діагностика. Покази до хірургічного лікування та методи оперативних втручань.	4
6	Захворювання стравоходу і середостіння. Ахалазія, дивертикули, опіки та рубцеві звуження, доброякісні пухлини, травматичні пошкодження стравоходу. Класифікація. Клініка, діагностика, методи лікування. Пухлини і кісти середостіння. Медіастиніт. Класифікація. Діагностика. Диференційна діагностика. Методи хірургічного лікування.	4
7	Захворювання щитовидної залози. Еутиреоїдний і токсичний зоб. Класифікація. Методи дослідження. Диференціальна діагностика. Хірургічне лікування. Захворювання молочної залози (дисгормональні, пухлинні). Мастит. Клініка, діагностика і лікування.	4
Змістовий модуль 4 «Судинна хірургія з військовою хірургією»		
8	Хронічна ішемія нижніх кінцівок. Облітеруючий атеросклероз та ендартеріїт. Класифікація хронічної ішемії. Сучасна інструментальна діагностична об'єктивізація патології судин. Методи комплексного лікування.	4
9	Артеріальні тромбози і емболії. Класифікація гострої ішемії кінцівок.	4

	Клінічні стадії перебігу. Діагностична програма. Диференціальна діагностика. Лікувальна тактика. Методи хірургічного лікування.	
10	Хронічна ішемія мозку. Анатомо-фізіологічні особливості. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика. Медикаментозне, хірургічне та ендovasкулярне лікування. Покази та протипокази. Ускладнення та прогноз.	4
11	Атеросклероз ниркових артерій та вісцеральних гілок черевної аорти. Вазоренальна гіпертензія. Діагностика та диференційна діагностика. Методи лікування. Абдомінальний ішемічний синдром. Варіанти клінічного перебігу. Ускладнення. Діагностика та диференційна діагностика. Методи лікування.	4
12	Аневризми аорти. Класифікація. Клініка, діагностика, ускладнення. Лікування.	4
13	Хронічна венозна недостатність. Варикозне розширення вен нижніх кінцівок. Класифікація. Діагностика та диференційна діагностика. Ускладнення. Методи консервативного і хірургічного лікування. Лімфедема кінцівок. Форми захворювання. Клініка. Діагностика. Варіанти клінічного перебігу. Консервативне і хірургічне лікування.	4
14	Тромбози магістральних вен. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Методи консервативного і хірургічного лікування. Післятромбофлебічний синдром. Класифікація. Перебіг та ускладнення. Діагностика. Лікування.	4
15	Тромбоемболія легеневої артерії. Причини виникнення і фактори ризику Класифікація. Клініка різних форм перебігу. Діагностична програма. Алгоритм лікувальної тактики. Антикоагулянтна і тромболітична терапія. Хірургічне лікування. Засоби профілактики.	4
16	Травма магістральних судин. Класифікація. Клініка. Діагностика. Кровотеча і крововтрата. Невідкладна допомога на дошпитальному етапі. Лікувальна тактика.	2
Всього		62

7. Тематичний план самостійної роботи студентів з розділу “Торакальна, серцево-судинна, ендокринна хірургія з військовою хірургією”.

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин	Вид контролю
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	40	Поточний контроль на практичних заняттях
	1.1 Хірургічна патологія дихальної системи.	4	
	1.2 Хірургічна патологія серця.	8	
	1.3. Хірургічна патологія середостіння.	4	
	1.4 Хірургічна патологія ендокринних органів.	4	
	1.5 Хірургічна патологія артеріальної системи.	10	
	1.4 Хірургія бойових пошкоджень	2	
	1.6 Хірургічна патологія венозної та лімфатичної систем	6	
1.7 Кровотеча і крововтрата	2		
2.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:	24	Підсумковий модульний контроль
	2.1 Хірургічна патологія діафрагми.	4	
	2.2 Хірургічні захворювання надниркових залоз.	4	
	2.3 Хірургічні ускладнення цукрового діабету. Синдром стопи діабетика.	4	
	2.4 Нейроендокринні пухлини підшлункової залози.	4	

	2.5 Хірургічні захворювання паразитовидних залоз. 2.6 Малоінвазивні хірургічні технології в ангіології. 2.7 Поранення, закриті пошкодження черева, таза і органів таза	2 2 4	
3.	Індивідуальна самостійна робота студентів: 3.1 Огляд наукової літератури за вибором по темі модуля 2 з приготуванням реферату 3.2 Участь у написанні наукової статті чи реферату по темі модуля 2 3.3 Написання історії хвороби	12	Поточний контроль на практичних заняттях
	ВСЬОГО	76	

8. Індивідуальні завдання.

До індивідуальних завдань належить написання історії хвороби хворого із хірургічним захворюванням органів черевної порожнини. Історія хвороби опрацьовується студентами самостійно під керівництвом викладачів. Викладач роздає хворих студентам для написання історії хвороби, допомагає студентам при написанні історії хвороби. Оформлення історії хвороби здійснюється відповідно до вимог нормативних документів, згідно схеми написання історії хвороби, яка роздається студентам. Після здачі історії хвороби та перевірки її викладачем проводиться захист історії хвороби.

9. Методи навчання.

Практичне заняття стандартизоване і відбувається згідно методичних рекомендацій, у відповідності до тематичного плану навчальної програми та містить наступні складові: усне опитування, тестовий контроль знань з обговоренням відповідей та робота з пацієнтами, зокрема опитування скарг, анамнезу захворювання, життя, об'єктивний огляд, формулювання попереднього діагнозу, визначення плану обстеження та лікування.

Проведення тестового контролю знань відбувається як письмово, так і з допомогою комп'ютерних програм. Практичні навички студенти опрацьовують у тренінг-класі кафедри, де розташовані необхідні муляжі.

9.1 Перелік теоретичних питань, практичних навичок і професійних вмінь, якими повинен оволодіти студент при вивченні модуля 1.

9.1.1 Теоретичні запитання.

1. Хірургічні аспекти анатомії переднього середостіння.
2. Клініка пухлин переднього середостіння.
3. Лікування гострого медіастиніту.
4. Етіологія, патогенез, клінічний перебіг синдрому верхньої порожнистої вени.
5. Діагностика синдрому верхньої порожнистої вени.
6. Хірургічні доступи при операціях на органах середостіння.
7. Тактика лікування хворих з ятрогенним пошкодженням стравоходу.
8. Лікування ятрогенної перфорації нижньогрудного відділу стравоходу.
9. Хірургічне лікування пухлин заднього середостіння.
10. Класифікація грижі стравохідного отвору діафрагми.
11. Клінічний перебіг ковзної грижі стравохідного отвору діафрагми.
12. Рентгенологічні ознаки ковзної грижі стравохідного отвору діафрагми.
13. Лікування ковзної грижі стравохідного отвору діафрагми.
14. Лікування параезофагальної грижі стравохідного отвору діафрагми.
15. Клінічні прояви релаксації діафрагми.
16. Діагностика релаксації діафрагми.
17. Лікування тотальної релаксації діафрагми.
18. Причини виникнення гострого абсцесу легень.
19. Клінічні форми гангрен легень.
20. Клінічні симптоми гострого абсцесу легень в стадії "до розкриття".

21. Клінічні симптоми гострого абсцесу легень в стадії "після розкриття".
22. Клініка хронічного абсцесу легень.
23. Додаткові методи обстеження хворих з нагнійними захворюваннями легень.
24. Диференціальна діагностика хронічного абсцесу легень та раку з розпадом.
25. Диференціальна діагностика повітряної кісти та хронічного абсцесу легень.
26. Методи санації трахеобронхіального дерева.
27. Лікування гангренозного абсцесу легень.
28. Лікування гострого абсцесу легень. Показання до оперативного лікування.
29. Тактика лікування ускладненого гострого абсцесу легень.
30. Гостра емпієма плеври. Етіологія, патогенез, клініка.
31. Клінічні прояви обмеженої емпієми плеври. Рентгенологічна картина.
32. Клініка обмеженого піопневмотораксу. Рентгенологічні ознаки.
33. Тотальний піопневмоторакс. Етіологія, клінічний перебіг.
34. Додаткові методи обстеження при хронічних гнійних процесах в плеврі.
35. Диференціальна діагностика емпієми плеври та піопневмотораксу.
36. Клініка хронічної емпієми.
37. Додаткові методи обстеження при піопневмотораксі.
38. Тактика лікування хворих з піопневмотораксом.
39. Показання до пункції плевральної порожнини.
40. Техніка виконання пункції плевральної порожнини.
41. Показання до дренивання плевральної порожнини.
42. Техніка дренивання плевральної порожнини.
43. Особливості консервативного лікування піопневмотораксу.
44. Класифікація травматичних пошкоджень грудної клітки.
45. Класифікація і діагностика післятравматичного гемотораксу.
46. Лікувальна тактика при закритих травматичних пошкодженнях грудної клітки, ускладнених малим, середнім і великим гемотораксом.
47. Ознаки внутрішньоплевральної кровотечі. Показання до торакотомії.
48. Лікувальна тактика при згорненому гемотораксі.
49. Діагностика та лікування проникаючої рани серця.
50. Класифікація післятравматичного пневмотораксу.
51. Причини виникнення підшкірної емфіземи. Методи лікування.
52. Причини виникнення та клінічний перебіг медіастинальної емфіземи.
53. Лікування медіастинальної емфіземи.
54. Лікування післятравматичного пневмотораксу. Види аспіраційних систем.
55. Лікування відкритого пневмотораксу.
56. Лікувальна тактика при напруженому (клапанному) пневмотораксі.
57. Види новокаїнової блокади при закритій травмі грудної клітки.
58. Методи фіксації грудної стінки при флотуючому переломі ребер.
59. Лікувальна тактика при флотуючому переломі ребер.
60. Клініка подвійного перелому ребер.
61. Лікувальна тактика при обмеженому пневмотораксі.
62. Ранні ускладнення закритої травми грудної клітки.
63. Пізні ускладнення закритої травми грудної клітки.
64. Клініко-рентгенологічні ознаки малого гемотораксу.
65. Стадії мітрального стенозу.
66. Клінічні прояви I-II стадії мітрального стенозу.
67. Ускладнення мітрального стенозу.
68. Допоміжні методи обстеження при мітральному стенозі.
69. Хірургічне лікування мітрального стенозу.
70. Мітральна недостатність. Етіологія. Класифікація.
71. Клініка, діагностика, лікування мітральної недостатності.
72. Аортальний стеноз. Клініка, діагностика, лікування.
73. Патогенез та ускладнення повної атріовентрикулярної блокади.

74. Повна атріовентрикулярна блокада. Клініка. Діагностика.
75. Синдром слабості синусового вузла. Показання до хірургічного лікування.
76. Види і показання до тимчасової електрокардіостимуляції.
77. Показання до постійної електрокардіостимуляції.
78. Ішемічна хвороба серця. Клініка, діагностика, хірургічне лікування.
79. Вади серця. Клініка, діагностика, хірургічне лікування.
80. Анатомічні та фізіологічні звуження стравоходу
81. Клінічні стадії ахалазії стравоходу.
82. Ахалазія стравоходу. Клініка, діагностика.
83. Дані об'єктивного обстеження при ахалазії стравоходу
84. Диференціальна діагностика ахалазії стравоходу та раку стравоходу.
85. Лікування ахалазії I-II стадій.
86. Класифікація дивертикулу стравоходу.
87. Ускладнення дивертикулу стравоходу. Лікувальна тактика.
88. Консервативне та оперативне лікування ахалазії стравоходу.
89. Ускладнення біфуркаційного дивертикулу стравоходу. Клінічний перебіг.
90. Хірургічні доступи при дивертикулі стравоходу.
91. Хірургічне лікування дивертикулу Ценкера. Інтраопераційні та післяопераційні ускладнення.
92. Клінічні стадії опіку стравоходу.
93. Невідкладна допомога при опіку стравоходу.
94. Консервативне лікування опіку стравоходу.
95. Хірургічні доступи при операціях на стравоході.
96. Види пластики при рубцевих стриктурах стравоходу.
97. Хірургічне лікування рубцевих стриктур стравоходу
98. Клініка епіфренального дивертикулу. Додаткові методи обстеження.
99. Причини емболії та гострого тромбозу магістральних артерій.
100. Клінічна характеристика емболії та гострого тромбозу магістральних артерій.
101. Класифікація гострої ішемії нижніх кінцівок за В.С.Савельєвим.
102. Диференціальна діагностика емболії та гострого тромбозу магістральних артерій.
103. Хірургічна тактика та методи оперативного лікування емболії та гострого тромбозу магістральних артерій.
104. Особливості ведення післяопераційного періоду після хірургічного втручання з приводу емболії та гострого тромбозу магістральних артерій.
105. Показання до консервативного лікування, препарати, що використовуються.
106. Антикоагулянти, фібринолітичні тромболітичні препарати.
107. Методи контролю за зсідаючою системою, їх характеристика.
108. Етіологія, патогенез облітеруючого атеросклерозу та ендартеріїту нижніх кінцівок.
109. Класифікація хронічної ішемії та рівня оклюзії магістральних артерій при облітеруючому атеросклерозі за О.О.Шалімовим.
110. Сучасна теорія та фактори ризику розвитку атеросклерозу.
111. Методи обстеження артеріальної системи.
112. Ускладнення облітеруючого атеросклерозу артерій нижніх кінцівок та методи їх запобігання.
113. Визначення, клінічна характеристика та методи хірургічного лікування синдрому Леріша.
114. Показання та протипоказання до хірургічного лікування облітеруючого атеросклерозу магістральних артерій нижніх кінцівок.
115. Показання та протипоказання до хірургічного лікування облітеруючого ендартеріїту нижніх кінцівок.
116. Ранні післяопераційні ускладнення реконструктивних операцій на магістральних артеріях нижніх кінцівок при облітеруючому атеросклерозі та методи їх запобігання.
117. Показання та протипоказання до консервативного лікування облітеруючих захворювань артерій нижніх кінцівок.

118. Реабілітація хворих, які перенесли реконструктивні операції на аорті та магістральних артеріях.
119. Сучасні методи аортоартеріографії, ускладнення аортографії та методи їх запобігання.
120. Хронічна ішемія мозку. Анатомо-фізіологічні особливості. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика.
121. Медикаментозне, хірургічне та ендоваскулярне лікування хронічної ішемії мозку. Покази та протипокази. Ускладнення та прогноз.
122. Методи зниження концентрації холестерину та ліпопротеїдів в плазмі крові (фармакологічні, інструментальні).
123. Фактори, що забезпечують нормальну венозну гемодинаміку.
124. Етіологія варикозного розширення вен.
125. Патогенез порушення венозної гемодинаміки при варикозній хворобі.
126. Клінічна характеристика варикозної хвороби нижніх кінцівок,
127. Клінічна характеристика хронічної венозної недостатності I ст.
128. Клінічна характеристика хронічної венозної недостатності II ст.
129. Клінічна характеристика хронічної венозної недостатності III ст.
130. Ускладнення варикозної хвороби.
131. Функціональні проби для визначення стану клапанів поверхневих, комунікантних та глибоких вен нижніх кінцівок.
132. Методи та показання до флебографії.
133. Диференціальна діагностика варикозного вузла пахвинної ділянки і стегнової грижі.
134. Диференціальна діагностика варикозної хвороби і природженої дисплазії вен.
135. Консервативне лікування варикозної хвороби нижніх кінцівок.
136. Лікування екземи та дерматиту, спричинених хронічною венозною недостатністю.
137. Лікування трофічної виразки, спричиненої хронічною венозною недостатністю.
138. Показання та протипоказання до хірургічного лікування варикозної хвороби нижніх кінцівок.
139. Послідовність виконання операції сафенектомії.
140. Причини рецидиву варикозного розширення вен нижніх кінцівок після сафенектомії.
141. Лікування рецидиву варикозного розширення вен нижніх кінцівок після сафенектомії.
142. Профілактика варикозної хвороби нижніх кінцівок.
143. Етіологія тромбофлебіту підшкірних вен нижніх кінцівок.
144. Причини тромбофлебіту нерозширених підшкірних вен.
145. Патогенез і клініка мігруючого тромбофлебіту підшкірних вен.
146. Клінічні прояви гострого тромбофлебіту підшкірних вен нижніх кінцівок.
147. Диференціальна діагностика тромбофлебіту підшкірних і глибоких вен нижніх кінцівок.
148. Диференціальна діагностика тромбофлебіту підшкірних вен нижніх кінцівок і бешихи.
149. Диференціальна діагностика тромбофлебіту підшкірних вен нижніх кінцівок і лімфангіту.
150. Лікування післяін'єкційного тромбофлебіту підшкірних вен верхніх кінцівок.
151. Консервативне лікування тромбофлебіту підшкірних вен нижніх кінцівок.
152. Показання та протипоказання до оперативного лікування гострого тромбофлебіту підшкірних вен нижніх кінцівок.
153. Техніка операцій при гострому тромбофлебіті підшкірних вен нижніх кінцівок.
154. Етіологічні та патогенетичні фактори тромбозу глибоких вен нижніх кінцівок.
155. Клінічні прояви тромбозу вен гомілок.
156. Клінічні прояви ілеофemorального тромбозу.
157. Клінічна характеристика білої флегмазії.
158. Клінічна характеристика синьої флегмазії.
159. Клініка тромбозу нижньої порожнистої вени.
160. Гострий тромбоз печінкових вен – синдром Бадда-Хіарі.
161. Етіологія, клінічна характеристика і лікування синдрому Педжета-Шретьера.

162. Диференціальна діагностика тромбозу глибоких вен нижніх кінцівок і лімфостазу.
163. Диференціальна діагностика білої флегмазії і емболії стегнової артерії.
164. Консервативне лікування тромбозу глибоких вен нижніх кінцівок.
165. Особливості хірургічного лікування ілеофemorального тромбозу.
166. Шляхи запобігання ТЕЛА при хірургічному лікуванні ілеофemorального тромбозу.
167. Профілактика тромбозу глибоких вен нижніх кінцівок в ранньому післяопераційному періоді.
168. Етіологія, патогенез післятромбофлебітичного синдрому.
169. Особливості венозної гемодинаміки у хворих з ПТФС.
170. Клінічна характеристика склеротичної форми післятромбофлебітичного синдрому.
171. Клінічна характеристика варикозної форми післятромбофлебітичного синдрому.
172. Клінічна характеристика набряково-больової форми післятромбофлебітичного синдрому.
173. Клінічна характеристика виразкової форми післятромбофлебітичного синдрому.
174. Патогенез виникнення трофічної виразки у хворих з ПТФС.
175. Особливості клінічної симптоматики у хворих з ілеофemorальним ПТФС.
176. Диференціальна діагностика ПТФС і лімфостазу.
177. Диференціальна діагностика ПТФС і природженої ангіодисплазії.
178. Консервативне лікування ПТФС.
179. Особливості оперативного лікування ПТФС глибоких вен гомілки.
180. Оперативне лікування хворих з ілеофemorальним ПТФС.
181. Етіологія і патогенез лімфостазу.
182. Клінічна характеристика стадії лімфедми і фібредми.
183. Диференціальна діагностика лімфедми і набряків при захворюваннях серця.
184. Диференціальна діагностика лімфедми і набряків при захворюваннях нирок.
185. Диференціальна діагностика лімфостазу нижніх кінцівок (після-тромбофлебітичний синдром, варикозна хвороба, тромбоз вен нижніх кінцівок).
186. Методи обстеження лімфатичної системи.
187. Показання та методи виконання лімфографії.
188. Методи консервативного лікування лімфостазу та покази до них.
189. Оперативні втручання, спрямовані на відновлення відтоку лімфи.
190. Оперативне лікування лімфостазу в стадії фібредми.
191. Анатомо-функціональні відомості про сліпу кишку та апендикулярний відросток.
192. Методи обстеження хворих з гострим апендицитом.
193. Клініка гострого апендициту.
194. Етіологія та патогенез гострого апендициту.
195. Диференціальний діагноз гострого апендициту.
196. Особливості клінічного перебігу гострого апендициту у дітей.
197. Особливості клінічного перебігу гострого апендициту у вагітних.
198. Особливості клінічного перебігу гострого апендициту у хворих старечого та похилого віку.
199. Ускладнення гострого апендициту.
200. Апендикулярний інфільтрат (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
201. Апендикулярний абсцес правої клубової ділянки (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
202. Тазовий абсцес. Клініка, діагностика, лікувальна тактика.
203. Піддіафрагмальний абсцес. Клініка, діагностика, лікувальна тактика.
204. Пілефлебіт. Клініка, діагностика, лікувальна тактика.
205. Розлитий апендикулярний перитоніт. Клініка, діагностика, лікувальна тактика.
206. Техніка типової апендектомії.
207. Лапароскопічна апендектомія.
208. Особливості оперативної техніки в залежності від форми гострого апендициту та розміщення червоподібного відростка.

209. Вид доступу та об'єм оперативного втручання при різних ускладненнях гострого апендициту.
210. Ускладнення при виконанні апендектомії.
211. Ускладнення апендектомії в ранньому та пізньому післяопераційному періоді.
212. Ведення післяопераційного періоду в пацієнтів з апендицитом та його ускладненнями.
213. Анатомо-функціональні відомості про жовчний міхур та позапечінкові жовчні протоки.
214. Етіологія та патогенез гострого холециститу.
215. Класифікація гострого холециститу.
216. Методи обстеження хворих з гострим холециститом.
217. Типова клінічна картина гострого холециститу, її особливості серед осіб юного та старечого віку.
218. Диференційна діагностика гострого холециститу.
219. Діагностична програма при гострому холециститі.
220. Лікувальна програма гострого холециститу.
221. Ускладнення гострого холециститу.
222. Особливості клінічної картини гострого холециститу при наявності супровідної патології.
223. Клінічна картина ускладнень гострого холециститу та їх диференційна діагностика.
224. Показання до екстрених операцій при гострому холециститі.
225. Показання до термінових операцій (24-48 годин) при гострому холециститі.
226. Характер оперативних втручань при гострому холециститі.
227. Характер оперативних втручань при ускладненнях гострого холециститу.
228. Показання до мініінвазивних оперативних втручань (ендоскопічних, лапароскопічних, під контролем КТ та ультразвуку).
229. Інтраопераційні ускладнення холецистектомії та їх лікування.
230. Післяопераційні ускладнення та їх профілактика та лікування.
231. Передопераційна підготовка хворих з гострим холециститом.
232. Післяопераційне ведення пацієнтів з гострим холециститом.
233. Анатомо-функціональні відомості про підшлункову залозу.
234. Етіологія та патогенез гострого панкреатиту.
235. Класифікація гострого панкреатиту.
236. Методи обстеження хворих на гострий панкреатит.
237. Типова клінічна картина гострого панкреатиту.
238. Диференційна діагностика гострого панкреатиту.
239. Діагностична програма при гострому панкреатиті.
240. Лікувальна тактика при гострому панкреатиті.
241. Ускладнення гострого панкреатиту.
242. Особливості клінічної картини гострого панкреатиту при наявній супровідній патології.
243. Клінічна картина ускладнень гострого панкреатиту та їх диференційна діагностика.
244. Показання до оперативних втручань при гострому панкреатиті.
245. Характер оперативних втручань при гострому панкреатиті.
246. Характер оперативних втручань при ускладненнях гострого панкреатиту.
247. Показання до мініінвазивних оперативних втручань (ендоскопічних, лапароскопічних, під контролем УЗД) при гострому панкреатиті.
248. Лікування пацієнтів з гострим панкреатитом у післяопераційному періоді.
249. Анатомо-функціональні відомості про шлунок та дванадцятипалу кишку.
250. Методи обстеження хворих з перфоративною виразкою.
251. Класифікація перфоративної виразки.
252. Етіологія та патогенез перфоративної виразки.
253. Клініка типової перфоративної виразки.
254. Диференціальна діагностика перфоративної виразки.
255. Особливості клінічного перебігу атипичної перфоративної виразки.

256. Особливості клінічного перебігу прикритої перфоративної виразки.
257. Особливості клінічного перебігу перфоративної виразки при перфорації в сальникову сумку.
258. Особливості перебігу перфоративної виразки при прориві її в заочеревний простір.
259. Вибір обсягу оперативного втручання при перфоративній виразці.
260. Техніка зашивання перфоративної виразки.
261. Техніка виконання пілородуоденопластики.
262. Вибір способу виконання ваготомії та пілородуоденопластики.
263. Показання до проведення та техніка виконання селективної ваготомії та антрумектомії.
264. Показання до проведення та техніка виконання селективної проксимальної ваготомії та пілородуоденопластики.
265. Показання до проведення та техніка виконання резекції шлунка при перфоративній виразці.
266. Лапароскопічні технології в хірургічному лікуванні перфоративної виразки.
267. Ускладнення у ранньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
268. Особливості ведення хворих з перфоративною виразкою у ранньому та пізньому післяопераційному періоді.
269. Ускладнення у пізньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
270. Етіологія та патогенез виразкової гастродуоденальної кровотечі.
271. Методи обстеження хворих з виразковою кровотечею.
272. Класифікація виразкових кровотеч.
273. Клініка виразкової гастродуоденальної кровотечі.
274. Диференціальна діагностика виразкової кровотечі.
275. Особливості перебігу виразкової гастродуоденальної кровотечі в залежності від ступеня її активності.
276. Особливості клінічного перебігу активної виразкової кровотечі.
277. Особливості клінічного перебігу виразкової кровотечі, що припинилася.
278. Техніка зашивання виразки, яка кривавить.
279. Вибір способу зупинки виразкової кровотечі.
280. Показання до консервативного лікування виразкової кровотечі.
281. Терапія виразкової гастродуоденальної кровотечі.
282. Методи ендоскопічного гемостазу та показання до їх застосування.
283. Методи оперативних втручань при виразковій кровотечі.
284. Вибір методу оперативного втручання в залежності від стану хворого, інтенсивності кровотечі, ступеня крововтрати, локалізації виразки.
285. Особливості техніки оперативних втручань при виразковій кровотечі.
286. Ускладнення у ранньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу виразкової кровотечі.
287. Лікування ускладнень у ранньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу виразкової кровотечі.
288. Особливості ведення хворих з виразковою кровотечею у ранньому та пізньому післяопераційному періоді.
289. Ускладнення у пізньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
290. Лікування ускладнень у пізньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
291. Анатомо-фізіологічні відомості про тонку і товсту кишку.
292. Визначення поняття непрохідності кишок.
293. Етіологія непрохідності кишок.
294. Сучасні питання патогенезу непрохідності кишок.
295. Класифікація непрохідності кишок.

296. Причини динамічної непрохідності кишок.
297. Клініка динамічної непрохідності кишок.
298. Лікування динамічної (функціональної) непрохідності кишок.
299. Види механічної непрохідності кишок.
300. Клініка obtураційної непрохідності кишок.
301. Особливості клініки странгуляційної непрохідності кишок.
302. Особливості клініки завороту окремих органів травного тракту.
303. Особливості клініки інвагінації.
304. Види інвагінацій. Особливості лікувальної тактики в залежності від часу початку захворювання.
305. Злукова хвороба. Етіологія злукової хвороби.
306. Сучасні аспекти патогенезу злукової хвороби.
307. Типова клінічна картина злукової хвороби.
308. Диференційна діагностика непрохідності кишок.
309. Диференційна діагностика окремих видів непрохідності кишок.
310. Сучасні методи діагностики гострої непрохідності кишок.
311. Рентгенологічні ознаки гострої непрохідності кишок.
312. УЗ-ознаки гострої непрохідності кишок.
313. Сучасна лікувальна програма непрохідності кишок.
314. Передопераційна підготовка пацієнтів з гострою кишковою непрохідністю.
315. Вибір характеру оперативного втручання при різних видах та рівнях непрохідності кишок.
316. Післяопераційна лікувальна програма при непрохідності кишок..
317. Профілактика та прогноз у хворих з гострою непрохідністю кишок.
318. Анатомо-функціональні відомості про очеревину.
319. Етіологія та патогенез гострого перитоніту.
320. Класифікація гострого перитоніту.
321. Методи обстеження хворих на гострий перитоніт.
322. Клінічна картина місцевого гострого перитоніту.
323. Клінічна картина поширеного перитоніту.
324. Диференційна діагностика гострого перитоніту.
325. Діагностична програма у хворого на гострий перитоніт.
326. Лікувальна тактика у хворого на гострий місцевий перитоніт.
327. Лікувальна тактика у хворого на гострий поширений перитоніт.
328. Ускладнення гострого перитоніту.
329. Особливості клінічної картини гострого перитоніту при наявній супутній патології.
330. Лікувальна тактика при гострому перитоніті.
331. Особливості передопераційної підготовки при гострому перитоніті.
332. Методи оперативних втручань при перитоніті в залежності від поширення запального процесу у черевній порожнині.
333. Показання до мініінвазивних методів лікування хворих на гострий перитоніт.
334. Етапи оперативного втручання при гострому поширеному перитоніті.
335. Післяопераційні ускладнення при гострому перитоніті їх діагностика профілактика та лікування.
336. Ведення пацієнтів з перитонітом у післяопераційному періоді.
337. Абдомінальний компартмент-синдром. Визначення, причини виникнення. Діагностика та лікувальна тактика.
338. Релапаротомія та лапаростомія в лікуванні поширеного перитоніту.
339. Визначення поняття грижі. Причини виникнення грижі.
340. Загальна симптоматика гриж.
341. Значення форми і розмірів грижі для перебігу захворювання.
342. Класифікація зовнішніх гриж черевної стінки.
343. Ускладнення гриж. Визначення, діагностика і лікування.

344. Грижі білої лінії живота. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
345. Пупкові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
346. Косі пахові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
347. Прямі пахові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
348. Післяопераційні грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
349. Стегнові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
350. Защемлені грижі. Типова клініка. Клінічні види защемлених гриж. Діагностика, диференційна діагностика.
351. Хірургічна тактика при защемленій грижі.
352. Особливості оперативного втручання при защемленій грижі.
353. Ознаки життєздатності та нежиттєздатності защемленої кишки.
354. Запалення грижі. Клініка. Диференційна діагностика. Хірургічна тактика.
355. Пошкодження (травма) грижі. Клініка. Хірургічна тактика.
356. Кишкова непрохідність в грижі. Хірургічна тактика.
357. Невправима грижа. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування.
358. Сучасні принципи і методи оперативного лікування гриж.
359. Внутрішні грижі. Клініка. Класифікація. Діагностика.
360. Диференційна діагностика грижі стравохідного отвору діафрагми.
361. Які причини розвитку грижі стравохідного отвору діафрагми ?
362. Який механізм розвитку грижі стравохідного отвору діафрагми ?
363. Які існують види гриж стравохідного отвору діафрагми ?
364. Які скарги хворих спостерігаються при грижі стравохідного отвору діафрагми ?
365. Які об'єктивні прояви грижі стравохідного отвору діафрагми ?
366. Які ускладнення можуть виникати при грижі стравохідного отвору діафрагми ?
367. Діагностична програма при грижі стравохідного отвору діафрагми.
368. Сучасне визначення та методи діагностики виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки.
369. Які існують фактори агресії у розвитку виразкової хвороби ?
370. Що відноситься до факторів захисту слизової оболонки шлунку ?
371. Які анатомічні зони має шлунок ?
372. За рахунок яких артерій кровопостачається шлунок ?
373. Який вплив на шлунок має блукаючий нерв ?
374. Який вплив на шлунок має симпатична інервація ?
375. Які ускладнення виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки ?
376. Які особливості больового синдрому при шлунковій локалізації виразки ?
377. Які особливості больового синдрому при дуоденальній локалізації виразки ?
378. Які об'єктивні клінічні ознаки виявляють при виразковій хворобі шлунку та дванадцятипалої кишки ?
379. У чому суть діагностичної програми при виразковій хворобі шлунку та дванадцятипалої кишки ?
380. З якими захворюваннями слід проводити диференційну діагностику виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки ?
381. Які скарги спостерігаються у хворих при наявності перешкоди на рівні вихідного відділу шлунку ?
382. Які скарги спостерігаються у хворих при наявності перешкоди на рівні дистального відділу дванадцятипалої кишки ?
383. Дайте визначення пілородуоденального стенозу.
384. Причини розвитку і класифікація пілородуоденального стенозу.

385. Які скарги спостерігаються при субкомпенсованому стенозі ?
386. Які скарги спостерігаються при компенсованому стенозі ?
387. Які скарги спостерігаються при декомпенсованому стенозі ?
388. Які об'єктивні клінічні ознаки субкомпенсованого і декомпенсованого пілородуоденального стенозу ?
389. Рентгенологічні ознаки ступенів пілородуоденального стенозу.
390. Які принципи лікування пілородуоденального стенозу ?
391. Які існують показання до хірургічного лікування виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки ?
392. Яким методам операцій слід надавати увагу при локалізації виразки у дванадцятипалій кишці ?
393. Яким методам операцій слід надавати увагу при локалізації виразки у шлунку ?
394. Визначення пептичної виразки анастомозу.
395. Які причини виникнення пептичної виразки анастомозу ?
396. Які скарги хворих при пептичній виразці анастомозу ?
397. Які об'єктивні клінічні ознаки можна виявити при пептичній виразці анастомозу ?
398. Яка діагностична програма при пептичній виразці анастомозу ?
399. З якими захворюваннями слід діагностувати пептичну виразку анастомозу ?
400. Яке медикаментозне лікування застосовується при пептичній виразці анастомозу ?
401. Який обсяг хірургічного втручання при пептичній виразці анастомозу ?
402. Дайте визначення синдрому Маллорі-Вейса.
403. Які скарги у хворих із синдромом Маллорі-Вейса ?
404. Які об'єктивні прояви синдрому Маллорі-Вейса ?
405. Які методи дослідження використовуються для уточнення діагнозу синдрому Маллорі-Вейса ?
406. З якими захворюваннями слід проводити диференційну діагностику синдрому Маллорі-Вейса ?
407. Лікувальна тактика при синдромі Маллорі-Вейса.
408. Які показання до хірургічного лікування синдрому Маллорі-Вейса ?
409. З якими захворюваннями слід проводити диференційну діагностику при грижі стравохідного отвору діафрагми ?
410. У чому полягає консервативне лікування грижі стравохідного отвору діафрагми ?
411. Які показання до хірургічного лікування грижі стравохідного отвору діафрагми ?
412. Суть оперативних втручань при грижі стравохідного отвору діафрагми.
413. Тимчасова непрацездатність і реабілітація хворих при грижі стравохідного отвору діафрагми.
414. Профілактика та прогноз у хворих з грижами стравохідного отвору діафрагми.
415. Неспецифічний виразковий коліт. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
416. Хвороба Крона. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
417. Етіологія, патогенез, клініка мезентеріального венозного тромбозу.
418. Лікувальна тактика при венозному мезентеріальному тромбозі.
419. Класифікація гострої вісцеральної ішемії.
420. Клінічна характеристика стадій перебігу мезентеріальної ішемії.
421. Хірургічна тактика при гострому артеріальному мезентеріальному тромбозі.
422. Методи діагностики вісцеральної ішемії.
423. Етіологія, патогенез, класифікація хронічної вісцеральної ішемії.
424. Синдром „черевної жаби”. Клініка, диференціальна діагностика.
425. Особливості клінічного перебігу різних форм хронічної вісцеральної ішемії.
426. Лікувальна тактика і методи хірургічного лікування при хронічній вісцеральній ішемії.
427. Етіологія, патогенез, класифікація дивертикулярної хвороби товстої кишки.

428. Клініка, методи дослідження, диференційний діагноз дивертикулярної хвороби товстої кишки.
429. Ускладнення дивертикулярної хвороби товстої кишки. Консервативне та оперативне лікування.
430. Класифікація, діагностика і лікування поліпів та поліпозу товстої кишки.
431. Трансплантація кишок. Класифікація хвороб, що потребують пересадки кишок. Методика трансплантації кишок.
432. Механічна жовтяниця. Причини виникнення. Диференціальна діагностика. Лікувальна тактика.
433. Кісти печінки. Класифікація. Діагностика, лікування.
434. Цироз і фіброз печінки. Синдром портальної гіпертензії. Класифікація. Ускладнення. Діагностика і лікування.
435. Пересадка печінки. Показання та протипоказання до трансплантації печінки. Методика вибору донора. Методи трансплантації печінки. Умови зберігання донорської печінки та її транспортування.
436. Етіологія, патогенез і класифікація хронічного панкреатиту.
437. Клінічний перебіг і методи діагностики хронічного панкреатиту.
438. Диференційна діагностика хронічного панкреатиту.
439. Консервативне і хірургічне лікування хронічного панкреатиту.
440. Ускладнення хронічного панкреатиту. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування.
441. Кісти та нориці підшлункової залози. Класифікація. Клініка. Діагностика.
442. Ускладнення кіст підшлункової залози (нагноєння, перфорація, кровотечі, малігнізація). Принципи хірургічної тактики.
443. Показання до трансплантації підшлункової залози та їх обґрунтування. Методика трансплантації підшлункової залози.
444. Захворювання селезінки. Діагностика і лікувальна тактика.
445. Хірургічна тактика при ускладнених формах інфекційних та паразитарних захворювань тонкої кишки.
446. Гострий і хронічний геморой (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне, види операцій).
447. Гострий і хронічний парапроктит (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування).
448. Анальна тріщина. Етіологія, патогенез, класифікація. Діагностика і лікування.
449. Епітеліальний куприковий хід. Діагностика і лікування.
450. Захворювання м'яких тканин промежини (синдром опущення, піодермія, перианальний дерматит, кондиломатоз). Діагностика і лікування.
451. Кровотеча і крововтрата. Класифікація кровотеч залежно від джерела кровотечі, часу її виникнення і ступеня крововтрати.
452. Клінічна картина кровотечі та гострої крововтрати. Способи визначення величини крововтрати у польових умовах та при надзвичайних станах. Переливання крові на війні.
453. Засоби тимчасової, кінцевої зупинки кровотечі. Показання для переливання крові і кровозамінників. Методика розрахунку потреби крові та кровозамінників у польових умовах та при надзвичайних станах.
454. Сучасні види зброї. Можлива структура санітарних втрат. Пошкоджувальні фактори тканин людини при вогнепальному пораненні. Особливості структурних і функціональних змін тканин залежно від виду зброї.
455. Ураження мінно-вибуховими пристроями, бомбами об'ємного вибуху. Медична допомога пораненим, профілактика ранової інфекції.
456. Первинна хірургічна обробка ран, їх особливості і відмінності від вогнепальних поранень. Особливості і відмінності первинної хірургічної обробки при великих механічних пошкодженнях.

457. Види первинної хірургічної обробки за обсягом і терміном їх виконання. Показання, відсутність показань і протипоказання для первинної хірургічної обробки ран. Способи зашивання ран.
458. Місцеві і загальні патологічні прояви термічних опіків. Класифікація опіків за глибиною пошкодження. Ступені опіків. Визначення загальної площі опіків і площі глибокого пошкодження. Періоди опікової хвороби. Опіковий шок. Гостра токсемія. Опікова септикотоксемія. Видужання.
459. Ураження світловим випромінюванням ядерного вибуху, запалювальними сумішами. Медична допомога на полі бою (в осередках масових санітарних втрат).
460. Медичне сортування, обсяг і зміст медичної допомоги в умовах бойових і екстремальних ситуацій мирного часу.

9.1.2 Практичні навички

- 1) провести фізикальне обстеження органів і систем пацієнта з хірургічною патологією органів грудної клітки і ендокринної системи;
- 2) оцінити показники пульсу та артеріального тиску в хворого з хірургічною патологією органів грудної клітки і ендокринної системи;
- 3) асистувати при виконанні операції торакоцентезу, дренажу плевральної порожнини;
- 4) скласти індивідуальну програму післяопераційного ведення пацієнта з хірургічною патологією органів грудної клітки і ендокринної системи;
- 5) робити перев'язки в хворих з хірургічною патологією органів грудної клітки і ендокринної системи;
- 6) знати техніку виконання плевральної пункції, відібрати інструментарій для її проведення;
- 7) приготувати пасивну дренажну систему аспірації за Бюлау;
- 8) доглядати за плевральними дренажами, промивати дренажі та вводити в них лікарські препарати;
- 9) видаляти дренажі з плевральної порожнини;
- 10) знімати шви з рани грудної клітки;
- 11) довенно вводити лікарські препарати, встановлювати внутрішньовенний катетер;
- 12) зупиняти кровотечу з післяопераційної рани у поверхневих шарах грудної стінки;
- 13) встановити катетер в сечовий міхур у чоловіків та у жінок;
- 14) оформити історію хвороби хворого з хірургічною патологією органів грудної клітки і ендокринної системи;
- 15) оформити лікарняний лист для хворого з хірургічною патологією органів грудної клітки і ендокринної системи;
- 16) виписати рецепт на ліки хворому з хірургічною патологією органів грудної клітки і ендокринної системи;
- 17) асистувати при катетеризації центральних вен;
- 18) зібрати анамнез, провести фізикальне обстеження хворого з підозрою на емпієму плеври, крупозну пневмонію, спонтанний пневмоторакс;
- 19) техніку виконання мікротрахеостомії;
- 20) техніку переливання крові;
- 21) проведення та інтерпретація проби Рувілуа-Грегуара;
- 22) оформити історію хвороби, написати передопераційний епікриз та протокол операції в хворого з серцево-судинним захворюванням;
- 23) оформити виписку та лікарняний лист в хворого з серцево-судинним захворюванням;
- 24) виписати рецепт на ліки хворому з серцево-судинним захворюванням;
- 25) виконувати загальні лікарські маніпуляції (зміну пов'язок, догляд за дренажами, промивання дренажів та введення в них лікарських препаратів, видалення дренажів, знімання швів, промивання шлунка, довенне введення лікарських препаратів, встановлення внутрішньовенного катетеру);

- 26) проводити приготування хворого з серцево-судинною патологією до оперативного втручання;
- 27) здійснити курацію хворого з написанням історії хвороби в пацієнта з серцево-судинною патологією;
- 28) здійснити оцінку результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження у хворого з серцево-судинною патологією;
- 29) складання плану обстеження хворого з хірургічною патологією судинної системи;
- 30) оформлення медичної карти стаціонарного хворого, витягу з медичної карти стаціонарного хворого, листа непрацездатності, посильного листа на ЛТЕК, санаторно-курортної картки, екстреного повідомлення про інфекційне захворювання, повідомлення про хворого зі злоякісною пухлиною;
- 31) методика обстеження хворого з патологією артеріальної системи;
- 32) методика фізикального обстеження молочних залоз;
- 33) методика фізикального обстеження щитовидної залози;
- 34) методика фізикального обстеження хворого з патологією венозної і лімфатичної системи;
- 35) методика визначення групової належності крові;
- 36) виконання проб на сумісність, резус-сумісність, біологічної проби;
- 37) методика вимірювання центрального венозного тиску (ЦВТ);
- 38) приготування хворих до планових та ургентних операцій;
- 39) проведення премедикації;
- 40) катетеризація та надлонна пункція сечового міхура;
- 41) методи тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі;
- 42) методи зупинки венозних кровотеч;
- 43) методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів;
- 44) методи штучної вентиляції легенів (ШВЛ);
- 45) непрямий масаж серця;
- 46) орієнтація в призначенні хірургічного інструментарію: голки хірургічні (ріжучі, колючі, атравматичні), голкоутримувачі, затискачі кровозупиняючі (м'які прямі, вигнуті легеневі), ранорозширювачі, черевні дзеркала, жоми кишкові (прямі та вигнуті), скальпелі, ножиці, зшиваючі апарати, катетер Фогарті, флєбоекстрактор;
- 47) пункція вени у ліктьовому згині та під'єднання системи для переливання кровозамінників;
- 48) техніка виконання торакоцентезу;
- 49) техніка виконання пункції порожнини перикарду;
- 50) техніка виконання венесекції;
- 51) асистування на екстрених і планових операціях.

9.1.3 Професійні вміння

1. Вміти виявляти основні клінічні симптоми і встановлювати діагноз при гострих гнійно-деструктивних захворюваннях легенів.
2. Вміти визначати тактику лікування при гострих гнійно-деструктивних захворюваннях легенів.
3. Вміти розпізнавати клінічні симптоми ускладнень гострих гнійно-деструктивних захворювань легенів, призначати діагностичну програму при них і встановлювати їх діагноз.
4. Вміти визначати лікувальну тактику при різних ускладненнях гострих гнійно-деструктивних захворювань легенів.
5. Вміти виявляти основні клінічні симптоми і встановлювати діагноз при хронічних гнійних захворюваннях легенів.
6. Вміти проводити диференційну діагностику болю в грудній клітці.
7. Вміти розпізнавати клінічну картину гострої та хронічної емпієми плеври, призначати діагностичну програму, визначати лікувальну тактику.

8. Вміти виявляти основні клінічні симптоми та рентгенологічні ознаки травматичного пневмотораксу та встановлювати діагноз.
9. Вміти виявляти основні клінічні симптоми та рентгенологічні ознаки травматичного гемотораксу та встановлювати діагноз.
10. Вміти виявляти основні клінічні симптоми та рентгенологічні ознаки травматичної асфіксії та встановлювати діагноз.
11. Вміти обґрунтовувати вибір методу хірургічного лікування та визначати показання до проведення екстрених, термінових та відкладених операцій при ускладненнях закритої травми органів грудної клітки.
12. Вміти виявляти клінічні ознаки, призначати діагностичну програму і діагностувати ускладнення гострого інфаркту міокарда.
13. Вміти визначати лікувальну тактику при ускладненнях гострого інфаркту міокарда.
14. Вміти розпізнавати клінічні ознаки і діагностувати основні ускладнення холецистектомії та визначати лікувальну тактику при них.
15. Вміти проводити диференційну діагностику гострого панкреатиту з іншими гострими захворюваннями органів черевної порожнини, інших органів та систем.
16. Вміти складати індивідуальну діагностичну програму при гострому інфаркті міокарда.
17. Вміти обґрунтовувати та формулювати попередній діагноз основного захворювання, ускладнень та супровідної патології при гострому панкреатиті.
18. Вміти встановлювати наявність або відсутність синдрому поліорганної недостатності (дисфункції) при гострому панкреатиті.
19. Вміти встановлювати наявність або відсутність гострої дихальної недостатності при гострому панкреатиті.
20. Вміти встановлювати наявність або відсутність гострої серцево-судинної недостатності при гострому панкреатиті.
21. Вміти встановлювати наявність або відсутність гострої печінкової недостатності при гострому панкреатиті.
22. Вміти встановлювати наявність або відсутність гострої ниркової недостатності при гострому панкреатиті.
23. Вміти встановлювати наявність або відсутність гострої недостатності шлунково-кишкового тракту при гострому панкреатиті.
24. Вміти встановлювати наявність або відсутність енцефалопатії при гострому панкреатиті.
25. Вміти обґрунтовувати призначення багатоцільової, багатокомпонентної консервативної терапії при гострому панкреатиті.
26. Вміти визначати тактику лікування гострого панкреатиту та проводити вибір оперативних втручань (мініінвазивних та „відкритих” в залежності від ускладнень захворювання).
27. Вміти проводити профілактику тромбоемболічних, серцево-судинних та легеневих ускладнень після операцій на органах черевної порожнини.
28. Вміти виявляти найбільш характерні клінічні ознаки виразкової гастродуоденальної кровотечі.
29. Вміти складати план обстеження хворого з виразковою кровотечею і встановлювати діагноз відповідно до локалізації виразки і ступеня важкості кровотечі, класифікації кривавлячих виразок за Forrest.
30. Вміти надавати невідкладну допомогу на дошпитальному етапі при профузній гастродуоденальній кровотечі (на дому, у кареті швидкої допомоги).
31. Вміти визначати показання до вибору оптимального способу лікування, обсяг оперативного лікування в залежності від локалізації виразки, інтенсивності кровотечі, ступеню кровотрати.
32. Вміти діагностувати і диференціювати клініку типових і атипичних форм проривної виразки шлунка й дванадцятипалої кишки.
33. Вміти визначати показання до вибору оптимального методу хірургічного лікування проривної виразки шлунка й дванадцятипалої кишки.

34. Вміти інтерпретувати дані оглядових рентгенограм органів черевної порожнини з „гострим животом”.
35. Вміти виявляти найбільш суттєві клінічні ознаки гострої кишкової непрохідності.
36. Вміти діагностувати і диференціювати різні форми гострої кишкової непрохідності.
37. Вміти скласти індивідуальну схему діагностичних досліджень та інтерпретувати їх результати при різних формах гострої кишкової непрохідності.
38. Вміти інтерпретувати порушення водно-електролітного балансу кислотно-лужної рівноваги, результати рентгенологічного дослідження та УЗД при різних формах гострої кишкової непрохідності.
39. Вміти визначати показання до операції при кишковій непрохідності та обґрунтовувати вибір методу хірургічного лікування при різних формах гострої кишкової непрохідності.
40. Вміти виявляти найбільш характерні ознаки гострого перитоніту.
41. Вміти призначати додаткові методи діагностики при гострому перитоніті.
42. Вміти інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів дослідження при гострому перитоніті.
43. Вміти проводити диференційну діагностику перитоніту з синдромом хибного гострого живота.
44. Вміти обґрунтовувати та формулювати діагноз перитоніту згідно існуючої класифікації.
45. Вміти встановлювати наявність або відсутність синдрому поліорганної недостатності (дисфункції) при гострому перитоніті.
46. Вміти встановлювати наявність або відсутність синдрому гострої дихальної недостатності при гострому перитоніті.
47. Вміти встановлювати наявність або відсутність синдрому гострої серцево-судинної недостатності при гострому перитоніті.
48. Вміти встановлювати наявність або відсутність синдрому гострої печінкової недостатності при гострому перитоніті.
49. Вміти встановлювати наявність або відсутність синдрому гострої ниркової недостатності при гострому перитоніті.
50. Вміти встановлювати наявність або відсутність синдрому гострої недостатності шлунково-кишкового тракту при гострому перитоніті.
51. Вміти встановлювати наявність або відсутність синдрому енцефалопатії при гострому перитоніті.
52. Визначати показання до мініінвазивних та „відкритих” оперативних втручань в залежності від поширеності перитоніту.
53. Визначати показання до формування лапаростоми та застосування інших методів пролонгованої санації черевної порожнини.
54. Вміти діагностувати різні види черевних гриж.
55. Вміти діагностувати защемлену грижу.
56. Вміти визначати хірургічну тактику при защемленні, запаленні та травмі грижі.
57. Вміти визначати вид защемлення за інтраопераційними даними та обирати хірургічну тактику в залежності від цього.
58. Вміти визначати спосіб пластики гризових воріт в залежності від виду грижі та її ускладнення.
59. Вміти оцінювати дані анамнезу, клінічного обстеження та спеціальних методів дослідження при захворюваннях печінки.
60. Вміти діагностувати цироз печінки та розпізнавати його ускладнення.
61. вміти визначати тактику лікування синдрому внутрішньопечінкової портальної гіпертензії.
62. Вміти проводити інтерпретацію біохімічних аналізів крові: білірубіну, його фракцій; сечовини, азоту, креатиніну; білків крові, показників кислотно-лужної рівноваги, електролітів крові, коагулограми при захворюваннях печінки.
63. Вміти інтерпретувати дані контрастного рентгенологічного дослідження у хворих із захворюваннями шлунку й дванадцятипалої кишки, товстої та тонкої кишки.

64. Вміти формулювати та обґрунтовувати діагноз при ускладненнях виразкової хвороби шлунку й дванадцятипалої кишки.
65. Вміти інтерпретувати результати лабораторних, рентгенологічних та інструментальних досліджень при атеросклерозі ниркових артерій.
66. Вміти обґрунтовувати вибір необхідної лікувальної тактики при вазоренальній гіпертензії.
67. Вміти виявляти основні клінічні ознаки гострої і хронічної вісцеральної ішемії, призначати методи діагностики, інтерпретувати результати додаткових досліджень, встановлювати діагноз згідно існуючої класифікації.
68. Вміти визначати лікувальну тактику при гострій і хронічній вісцеральній ішемії.
69. Вміти розпізнавати основні клінічні симптоми, призначати діагностичну програму, інтерпретувати результати досліджень, проводити диференціальну діагностику і встановлювати діагноз згідно існуючої класифікації при тромбоемболії легеневої артерії.
70. Вміти визначати лікувальну тактику при тромбоемболії легеневої артерії.
71. Вміти розпізнавати основні клінічні симптоми, призначати діагностичну програму, проводити диференціальну діагностику, інтерпретувати результати досліджень і встановлювати діагноз згідно існуючої класифікації при лімфедемі кінцівок.
72. Вміти визначати лікувальну тактику при лімфедемі кінцівок.

10. Методи контролю.

Форми контролю і система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни та інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів, затвердженої МОЗ України (2005).

Оцінка з дисципліни визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності студента та оцінок засвоєння ним окремих розділів відповідно до Положення про рейтингову систему оцінки навчальної діяльності студентів ВМ(Ф)НЗ України. При проведенні усіх видів контролю планується застосовувати об'єктивні методи оцінки рівня володіння практичними навичками та теоретичними знаннями – тестовий контроль теоретичних знань, індивідуальний контроль дій студента і результатів його дій, ускладнені ситуаційні завдання.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів планується застосування стандартизованих методів контролю: тестування, структурованих письмових робіт, структурованого за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Оцінювання поточної навчальної діяльності:

Вага кожної теми в межах одного розділу є однаковою. Система оцінки поточної навчальної діяльності студентів викладена у робочій навчальній програмі з дисципліни. При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за чотирибальною традиційною шкалою: “5” (відмінно), “4” (добре), “3” (задовільно), “2” (незадовільно).

Оцінку “5” (відмінно) – виставляють студенту, який глибоко і надійно засвоїв програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно та методично його викладає, у відповіді якого тісно пов'язані теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє ознайомлення з монографічною літературою, правильно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навичками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

Оцінку “4” (добре) – виставляють студенту, який твердо знає програмний матеріал, грамотно та за суттю викладає його, який не допускає істотних похибок у відповідях на запитання та при виконанні необхідних практичних навичок.

Оцінку “3” (задовільно) – виставляють студенту, який має знання лише основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає істотні похибки, недостатньо правильні

формулювання, порушення послідовності викладення матеріалу, зазнає труднощів у виконанні практичних робіт або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

Оцінку “2” (незадовільно) – виставляють студенту, який не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено виконує практичні роботи, не вирішує завдання II-III рівня контролю знань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу за семестр, що проводиться як контрольний захід. Студент вважається допущеним до семестрового екзамену, якщо він відвідав усі передбачені

навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття, виконав усі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни та при її вивченні впродовж семестру набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (72 бали). Семестровий екзамен проводиться у письмовій формі у період екзаменаційної сесії, відповідно до розкладу. Форма проведення екзамену стандартизована і включає контроль теоретичної та практичної підготовки. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні екзамену становить 80. Мінімальна кількість балів при складанні екзамену – не менше 50.

Орієнтовна структура підсумкового модульного контролю для студентів 5 курсу медичного факультету № 2

№ з/п	Форми контролю викладачем	Місце контролю
1.	Відповіді на два практичні навик	навчальна аудиторія
2.	Розв'язання 50 тестових завдань	навчальна аудиторія
3.	Розв'язання двох ситуаційних задач (з кожного підрозділу)	навчальна аудиторія

Примітка: практичний навик – 0-5 балів, правильна відповідь на 1 тест – 1 бал, 1 ситуаційна задача – 0-10 балів.

Оцінка з дисципліни “Хірургія”, розділ “Торакальна, серцево-судинна, ендокринна хірургія”, яка завершується екзаменом визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та кількості балів за екзамен (не менше 50).

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Таблиця 2

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Таблиця 3

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

ІХ. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

1. Хірургічна гастроентерологія: Навчальний посібник / М.П. Павловський, Н.І. Бойко, С.М. Чуклін та ін. – Львів: «Кварт», 2010. – 432 с.
2. Хирургия: Учебник: В 2 томах. Т. 1 / Бойко С.А., Болдижар А.А., Болдижар П.А. и др.; Под ред. П.Г. Кондратенко, В.И. Русина. – 3-е изд., перераб. и доп. – 3-е изд., перераб. и доп. – К.: Издатель Заславский А.Ю., 2017. – 516 с.
3. Хирургия: Учебник: В 2 томах. Т. 2 / Бойко С.А., Болдижар А.А., Болдижар П.А. и др.; Под ред. П.Г. Кондратенко, В.И. Русина. – 3-е изд., перераб. и доп. – 3-е изд., перераб. и доп. – К.: Издатель Заславский А.Ю., 2017. – 676 с.
4. Березницький Я.С., Захараш М.П., Мішалов В.Г., Шидловський В.О. Хірургія, Том I. – 2006, Підручник.
5. Березницький Я.С., Захараш М.П., Мішалов В.Г. Хірургія, Том II. – 2007, Підручник.
6. Ковальчук Л.Я., Саєнко В.Ф., Книшов Г.В. Клінічна хірургія. В 2 томах. Тернопіль: Укрмедкнига, 2000.
7. Хірургія: Підручник / За ред. Ковальчука Л.Я. – Тернопіль: ТДМУ, 2010. – 1056 с.
8. Електронна книга. Хірургія живота. – Тернопіль, 1999.
9. Електронна книга. Серцево-судинна хірургія. – Тернопіль, 1999.
10. Хірургічні хвороби: Підручник / За ред. Кондратенка П.Г. – Х.: Факт, 2006. – 816 с.
11. Лекції з госпітальної хірургії в 3-ьох томах. За редакцією професора В.Г. Мішалова. "Наукова думка", Київ, 2003.
12. Радзіховський А.П., Бабенко В.І. Невідкладна хірургія органів черевної порожнини. Київ. "Фенікс", 2002. – 319 с.
13. Військова хірургія з хірургією надзвичайних ситуацій / За ред. В.Я. Білого. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. – 324 с.
14. Захараш М.П., Пойда О.І., Кучер М.Д. Хірургія: підручник. – К.: Медицина, 2006. – 656 с.
15. Неотложная хирургия груди и живота: Руководство для врачей / под ред. Л.Н. Бисенкова, П.Н. Зубарева. – СПб.: Гиппократ, 2002. – 512 с.
16. Хирургия. Перевод с английского, дополненный. Главные редакторы: Лопухин Ю.М., Савельев В.С. – Москва, 1998. – 1070 с.
17. Хирургические болезни: Учебник. Под ред. М.И. Кузина. – М.: Медицина, 2002. – 784 с.
18. Фергюсон М.К. Атлас торакальной хирургии / Марк К. Фергюсон; пер. с англ. под ред. М.И. Перельмана, О.О. Ясногородского. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 304 с.